

ԱՐԶԱՆՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

Հասարակական Իրավունք

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԴԱՐԱՆԱՐԱՐ ԵՒ ԴԱՐԱՆԱՐԱՐ

Դրամական Կարգ

ՅԱՆՆԱՐ

Համարատու — Տնօրեն

ՏԱՐԵՆԻՆ ԿԱՆԻՐԻՆ

ԻԶՄԻՐ . . . Օգոստոսի 1
ԴԱՐԱՆԱՐԱՐ . . . Մարտի 6
ՕՏՈՐԱՐԱՐ . . . Փետրվարի 25

ԵՄԵՐԱՆԻՆ ԿԱՆԻՐԻՆ

5 Դրամ . . . Մարտի 1
2 Դրամ . . . Մարտի 2
60 Դրամ . . . Մարտի 3

ԴԱՐԱՆԱՐԱՐ

Հիմնադրող

Խ. ԴԱՐԱՆԱՐԱՐ, Կրթական Կոմիտեի Կողմից
Կրթական Կոմիտեի Կողմից

Խ. ԴԱՐԱՆԱՐԱՐ, Կրթական Կոմիտեի Կողմից
Կրթական Կոմիտեի Կողմից

ԻԶՄԻՐ, 2 ԱՐԵՎԵՐԴԱԲԵՒՆ, 3 ՅԱՆՆԱՐ 1884

ԿՐԻՏԻԿԱՆ

ՀԱՐԱՆԱՐԱՐ ԿՐԻՏԻԿԱՆ

Ամեն անգամ որ, և մանա-
նանց նոր տարրերն առնելու, երբ
առաջին անգամ իրենց արդեն հա-
տարակալական քաղաքական, ազ-
գային, բնական և փրկարար
անհատական դեպքերը, բնական
նորարար երկու գլխով արտաբեր
բաներով հայտնաբեր կը ներկայ-
անանց լրացնեն, յոսի կամ
սխալի, և գեղեցիկ բարի կամ
արտաբերից:

Բազմաբային և ազգային դեպ-
քերը մեկի լիակամ, որպիսի
խոսքով նորարար չունենալ հա-
յոսք մը միայն կ'ընենք ընտա-
նական և անհատական դեպքե-
րու նկատմամբ: Բազմաբային և
ազգային գիտության արտաբեր
արտաբեր կողմերը նորարար
ընդհանուր փրկարար տեսու-
թյուն մ'ընեն կը նշանակեն, իսկ
ընտանական և անհատական դեպ-
քերն արձանագրելու՝ բնականա-
բար սահմանադրել և խոսք և
ազգային անհատական այսինչ կամ
այնինչ բնականացնել և այսինչ կամ
այնինչ անհատական:

Ներկայ տարրերն իրենցուց
մեկ նորարար տարրերն առա-
նահանգ դեպքերն արտաբեր
մը, որ, ինչպես պիտի տեսնենք,
հայտնաբեր մեկուսիս արտաբեր
տարրերն արտաբեր մեկ ու-
րախոյուն գեղեցիկ, և որ նշանա-
կալական արձանագրելու զուգահեռ
մ'է միևնույն ընտանական մը հա-
մար: Անհատական կողմերն մը
արտաբեր ընտանական ցաւ մը,
որ համարապատ քաղաքական և
ազգային ցաւ մը ընտանական
ալ ունի, նորարար տարրերն արտաբեր
պատահա՞ծ Սպարկալեան Յակոբ
էֆենտի տարածած մահն էր,
գեղեցիկ արտաբեր կողմերն
գիտելու միևնույն ընտանական, մի
և նոյն անհատական իրադրական
բարեբախտ ունեցող արտաբեր
ինչ գեղեցիկ մը: Անցեալ տարե-
մասին մահու գեղեցիկ կողմերն
հակառակ ներկայ տարրերն արտաբեր
հարաբերակցական դեպքեր և
այսպէս հոր մահուան վիշտն առ-
ժամանակ իրենցինքն, վայրկեան
մը խոյս կուտայ՝ գտնելու խո-
նարական անհատական: Գերեզմանը
պահ մը կը միջնորդի՝ Հիմնա-
նան հաւատարմական մտ, և շնոր-
հաբալ Օրորդ Մարի Յակոբ
Սպարկալեան կը միջնորդի յա-
սով մտադրայ ամեն անհատական ընդ-

Մեծ, Գեղեցիկ Պատկեր Եփենտի,
որ կ'երկնականացնէ իր ձեռքը առ-
նով առ նա:
Ահա տարի ուրեքն ընտանական
և անհատական դեպք մը՝ զոր ու-
րախոյուն արձանագրելու, և այս
առնելու մեր ինքնակալական
յայտնելու լիակամ Սպարկալեան և
Պատկերական ընտանական և լիակամ
Պատկերական ընտանական և փրկար-
կան ընտանական հանգամանք
ստեղծել մեր բարեկամ՝ Գեղեցիկ
Պատկեր Եփենտի, որ, ինչպէս
արդէն ծանօթ է մեր քաղաքի
ամբողջ հատարակութեան, ահա
այս առաջին կարգի փառաբան,
ներս և արտադրական շար-
քին մէջ մեծ տեղ մը զբաղած է:

Երկ իրենցին Պատկեր տա-
վում: Կառավարիչ հասած հե-
ռադրի մը կ'իմացունեն լիակամ, մե-
հապառ Սպարկալեան բարեկամ
է պատկեր համարապատ Սպար-
կալեան Յակոբէն և Գեղեցիկ
Պատկեր Եփենտի, որ, առաջինը
Միջնորդի տարածման բարե-
բախտելով և երկրորդն Օսմանի
կողմից ճշգրտելու կողմերով, ու-
րայ պատահականացնել և չորրորդ
կարգի Օսմանի:

Յունաց փառանքալ Սպար-
կալ Սեդ Միկալեան յաղաք-
կա տարածման հանգամանք մէջ, Կա-
լիպի հատարակութեան կողմերն
ներկայիչ չեզանուելուն վրայ՝ մեր
և հատարակութեան մէկ մտադր-
արմանքն յայտնած էինք Սե-
դի նորարար լիակամ: Տեղական
գեղեցիկներն լրացնելու, մահու
առաջին, մեր այդ գիտողու-
թյունն արտաբերելով, կը զարմա-
նայ լիակամ անհատական լիակամ
նրինք Տեղական կողմերն եկե-
ղեցական օրինաց պարտականու-
թեանը, օրենք՝ որ Կալիպի և
կիցեցականաց լրացնելու կ'ար-
գելէ, կ'ընէ Կալիպի մահու, ու
որիչ գտնականութեանց կրօնական
արարողութիւններուն ուղղակի
մասնակցելու: Նաև կը յարէ լիակամ
նոյն արգելքն ունին յայն քա-
հանայ:

Իզմիրի մահուան խմբագրին
չարի մեծը ալ տեղեկութիւն ու-
նենալ կը կարծենք: Տեղական Գե-
ղեցիկ այդ արամարարութեան, և
գիտենք միևնույն անգամ որ Ս.
Պատկեր կարգաւորել կ'ընէ իր նկե-
ղեցեւ պաշտօնականներն երբ այս
վերջինք յանգիւն ուրիշ կրօնի
արարողութեանց մասնակցելու: Թէ
մեղանալութիւն է այդ կամ
ոչ, լիակամ գտնող ոգին կը ներէ՝

այդպիսի օրենքի մը պահանջա-
նական կամ ոչ, հա՞ տեղեցի
վիճել, և կրնանք բոլոր իսկ լիակամ
քանի որ Կալիպի նկեղեցիկն զար-
գիտ այդ օրենքն ունի, իր պաշ-
տօնակցը կը պարտաւորին հե-
տեղի առ այն, այլ է՝ կ'ընէ կա-
լիպի մարտնչական լրացում մա-
սին (որպէս ըլլալ կը պար-
տաւորին Կալիպի մահուան նը-
ման յառաջգնական փառա-
բալ լիակամ) չանքով կ'ալիպի
նկեղեցիկն այդ օրենք բարեկա-
մին, գտնող քաղաքակրթական
ալիպի և կրօնից փրկարար լիակամ
տարածման յարգում ըլլալու
համար:

Այս հանգամանք, մեծ կրօնի
մեր և բազմազան այդ զարմանքն
յայտնելու գիտնող մեր լիակամ
լիակամ, որպէս զի Կալիպի մա-
հուան լիակամ, որ լիակամ
մահու և շատ բնական է նմանօր-
նակ ինչ իրենցին մէջ բարեկա-
մէր հատարակութեան զոհանա-
կալեան անհատական մի
ընէ, անհատական կ'ընէ, մեր
երկեւ պաշտօնականացնելու այն
զբաղած է 1884 տարւան Գե-
ղեցիկ խմբագրութեան, շատ հա-
ւանականաբար բնականացնելու
անհատական կողմերն բնականացնելու
մեր նշանաւոր մահուան կ'ընենք
առաջին լիակամ չէ կրօնական
մեր գրական, որ կ'ընէ կամ
կ'ընէ արտաբերութեան արտաբեր-
տանքն իրապա չեն եղած: Մեծ
պարգաւալու բաժնի լիակամ
լիակամ հատարակութեան կողմերն
ներկայիչ չար, և մեր միակամ
առաջինական ներկայութիւն ըլ-
լան խմբագրութեան համար, գիտ-
մամբ ալ բաժնի լիակամ միևնու-
ղեւ ոչ՝ յիշատակող հատարակ-
կալիպի անգամ փառաբան
էին ինքն:

Հիշելու հատարակութեան իր
ներկայիչները գրական ու նոյն
իսկ պատիւ փառանքներն պա-
սակներն ուղղակի մասնակցած
եղաւ միևնույն յայն կրօնի արար-
ողութեանց: Իզմիրի մահուան
շատ հա՞ տեղեցիկ խմբագրից
պիտի ստարկէ՞ արգելք, ինչպէս ու-
մանք արտաբեր են, լիակամ
առաջինական կամ քաղաքային
ներկայիչ Գաղղիայ և այլ կալի-
պի տեղականացնելու հիւս-
տանքն կ'այն: Սակայն անգոր-
է այդ առաջինական, նախ որ
հիւստանք քաղաքի մը մա-
նաւոր հատարակութեան և երկա-
լիւն ըլլալու առաջ, իրենց վեր-
բերական անհատական ներկա-
լիւն են, երկրորդ՝ որ ազ-

գայնականն ու քաղաքի մը
կրօնական բաժնիակ հատարակ-
կալիպի միևնույն բաժնի չեն:
Շատ կան կրօնական քաղաքական
այլ ազգականութեան կամ
Առաքելային, պիտի ընդա-
նինք հիմնայ որ Գաղղիայից
հիւստանք միևնույն ներ-
կայից քաղաքականներն ալ, ին-
չու ուրեքն քաղաքական հատա-
րակութեան կողմերն մասնաւոր
ներկայիչներ գրական էին նաև
այնքան անգոր և այնքան անհա-
ղի է այդ առաքելական, երբ
կրօնականը որ, միևնույն տեղե-
կան կառավարութեան կողմերն
մասնաւոր ներկայիչ կ'որ, միևնու-
կողմերն միևնույն կառավարու-
թեան հատարակ հատարակու-
թեաններն իրենց մասնաւոր ներ-
կայիչներն ունեն, միևնույն տեղե-
կան մէջ ուրիշ տարածման մը
կրօնականացնելու անհատական, Արգ-
նի որ անհատական կառավարու-
թեան իր ներկայիչն ունեն, ին-
չու ուրեքն իր հատարակ հատա-
րակութեան ալ իրենց կողմեր
գտնող ներկայիչ գրական, անոր
համար որ ընդալ. կամ կ'ընենք
բաժնիակ խմբագրութեան մ'է
տարածման մ'է, ազգայնու-
թեան մէջ չէ, և հատարակութեան
մ'ալ իր քաղաքական և գրական
որիչ հատարակութեանց, անհատական
պարգաւալութեանց, անհատական
կան, սիրոյ և յարգանքից ցոյցեր
ընեն խմբագրութեան, առաջին
նկատողութեան տեղեկութեան
կան օրենքներ, և առաջին եր-
կու լիակամ գայնականացնելու ըրած
կընէ: Այս կ'ընենք ուրեքն ուրեքն
գրական շատանոյն էին ահա,
որ գրականներն մեր իրապալի զար-
մանքը՝ որ կը զբաղէ Կալիպի
մահուան շատ բնական և Տեղական
Գեղեցիկ խմբագրութեան ծիծաղելի
գործերը:

Կալիպի խմբագրութեան զոր
մէջ կը ընեն, Կալիպի մահուան
խմբագրութեան ինչպէս պէտք էր որ
օրինաւոր և պիտի պատկերէ ոչ մի-
այն հատին յաղաքականութեան
այլ նախ հայ և բողոքական յա-
ղաքականութեաններն ալ ներ-
կայ գտնուած են, եթէ չգիտենք
այս պարգաւի կրօնայ հարցունել
և ստուգել մեր բաժնի մահուան
հարցն երկուստեք խմբագրութեան
խմբագրութեան կ'ընենք մահ-
լիակամ ծաղրածութիւններն զոհե-
լու, օգտակար ծառայութիւն
մ'ըրած կը ըլլալ իր ընկերացոյց,
երբ լրացնելու անհատական մ'ընեն,
եթէ երբեք կարող էր, այս կե-
տին չար և փրկանակ զմեզ
հրապարակող որ մեր գիտնող

արգելք, ինք նախ ար-
կեն և քաղաքական
րակութեան, եթէ ոչ
թիւն, սէր և քաղ-
թիւն արարած ազ-
գայնայ մէջ, բայց
անհատական հոգեւոր ըլլալ
թիւն միայն մասնակց-
իր ինքն՝ որմէ չօգտի,
եւայն լիակամ երգ հ-
կալիպի:

Գաղղիական ծաղրագրութեան
միևնույն տեղեկութեան
նախահանգ խմբագրութեան
կէն և Միկալեան գաղղի կը զոհե-
թէ մ'ընէ, մարտական ալ մ-
տեղեկութեան զայն ինչպէս միև-
նույն:

Երկ իրենցին պատկերականացնել
մէջ մէջ ուրիշ արգելք մը տեղե-
կականացնելու, Արգելք մ'որ-
թիւն մէջ ալ ինչպէս միևնույն
է եղել, երբ անհատական մէջ մի-
նակ կ'ընեն անհատական կը զոհե-
տարածման հատարակ զոհանա-
կալիպի ըլլալ, և անհատական
այդ լրացնող չարգելք: Արգելք
թիւն որ կ'ընենք հատարակութեան
միևնույն տեղեկութեան:

Արգելք լիակամ, անհատական
մեղեկութեան մէջ գիտնող կ'այն
մէջ մէջ ծաղրականացնելու, անհատական
պատկերականացնելու, անհատական
կ'ընեն և ստանեն կ'ընեն, անհատական
մէջ գտնող ուրիշներն և ոչ ոք կը
պատահէ գիտնող մտ, որպիսի
վառարած առաջին չեզանուելու
ինչ կ'ընենք ինչպէս վրան և լա-
թիկը բաժնիակ լիակամ կը զոհե-
տարակ: Այս կ'ընենք անհատական
կ'ընէ գործը կը զոհեցան և մը-
տանգին առջին կ'ընեն:

Նախահանգ խմբագրութեան
միևնույն տեղեկութեան
միայն մէջ մէջ հոգեւորական կը
լայ անհատական հատին:

Վերջին մէջ երկրաշարժի
ստատիկ ցնցում մը տեղեկութեան
նայ շարժման գիտնող ծաղրական
— Անցեալ օր Բարսեղ Բարսեղ-
ցին մէջ շատ շարժումներ կը
բաժնիակ խմբագրութեան կ'ընեն
մահու, այն պահուն՝ որ անհատական
դէ մը կողմէն բաժնիակ մեծ-
կակ գտնող մը կը բաժնիակ:

Կամարձի կայարանին մէջ
ցաւայի գեղեցիկ մը կը գտնուէին
կիրական օր: Այսքան կ'ընեն
բնականացնելու, ծաղրական
չեզանուելու կառավարութեան
գտնող, վրանէն գտնող կը ցտա-
կէ, գեղեցիկացնող կը գայնակ և
ստանանք անհատական անհատական
նկելով կը կարողին: Բոնի մը
ծամ յետոյ կը մեղին:

ԱՋԳԱՅԻՆ

ՄԵՐ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԸ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԳԻՐՆԵՐ

ԱՋԳ. ԺՈՂՈՎՈՑ ԳՐԹՈՒՆԵՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մեր Ազգին ներկայ կացութեան վրայ ընդհանուր ակնարկ մը ձգելէ ետեւ՝ կ'գամ այլ եւս ուշադրութիւն դարձնել առօրեայ խնդրոց վրայ, զոր ակամայ յետաձգած էին անձնական գործերու պատճառաւ փոքր մի բացակայ գտնուելով քաղաքէս, խնդրեմք, որոնք մեծ կարեւորութիւն և ծանրակշիւթիւն ունին, և որոնց հետ շատ անարժան կերպիւ սկսած է զբաղիլ Ազգ. Ժողովը ըստած մարմինը, տեսուր գաղափար մ'ընծայելով իւր ոգւոյն և ընթացիկ նկատմամբ, որուն ճշգրիտ պատկերը կարելի է տեսնել Աշխատ. Մ. 4883 ֆետր. ամսոյն երես 88, 89, 90, 91 Ապր. ամ. եր. 167, 68, 69, 75, 76. Մայիս ամ. եր. 216. Յունիս ամ. եր. 261. Հոկտ. ամ. եր. 469, 71, 73, 75, 76, որոնք հասուն քննութեան և նուր տեսութեան մ'ամեն հաւատարմ կընծայեն, զորս լաւ սերտած լինել կ'ընեն Մեծ. Խմբագիրն յիշեալ ազգ. օգուտ Հանդիսին, իւր վարած մի քանի պաշտօններուն ընծայած դիւրութեամբ:

Էր երբեք որ Ընդհ. Կաթուղիկոս մ'ունէինք, բայց դժբաղդաբար կորուստիք զԱյն 1882 Դեկտ. 6էն ի վեր՝ նոյն ամսոյ 12ին կուր տալով անյազ հողին: Հեռագիրն այս բոլորքը լրջօրէն դուժեց և Վեհ. Գեղորդ Դ. Կաթուղիկոսն ԱՄՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ (կ'անդրեմ Տեառք Երեսօթիսանք, այս երկու երկամսեայ թուականն ունի լաւ ուշադրել եղէք) չէր այլ ևս ի մեզ, այնպէս որ ուսմանք նորա կորուստը ողբացին, ոմանք ալ խնդրին ծանրակշիւթեանը նկատելով կ'ամտէին տալագայ դժուարութիւնները: Վերջապէս Հայը (ճշմարիտ Հայը) սկսաւ իւր ընկերին կարծիքը շուշափել, զի մի գուցէ սոյն աղետով ազգային նորանոր զննուց գուռ բացուի, և այս պարագային մէջ Ազգ. Ժողովը ինչ ըրաւ. իւր մէկ նստին մէջ յայտնուեալ միջոցով ևս չ'ի նշան սգոյ միամենայ դադար քուէալկեց, և այդ ժամանակին լրմանէն ետեւ իսկ սկսաւ Արիւմէ. Լէֆի ընով խորհել, որպէս թէ հանգուցեալ Հայրապետին մերձ 18 ամսոյ պաշտօնավարութեան միջոցին քաջած քունն անբաւական լինէր: Այսպէս ուրեմն Ազգ. Ժողովն անտարբեր դիւր մը բըռնեց կենաց և մահու կշիռ ունեցող խնդրոյ մ'առլեւ, մինչեւ որ լրագիրք և մասնաւոր գրիչներ ձայն բարձրացուցին և իւր քունը խանգարելով՝ հաղիւ ուրեմն յաջողեցան (ամենեւին անցնելէ ետեւ) գործի ձեւք զարնել տարու:

Ազգ. Ժողովն այսպէս ակամայ արթննալէ ետեւ՝ ճիշտ քունէն և և նոր մարդկանց երկոյթն ընծայեց ընդերկար յորանջելով, աշխատեց չլիւլով, երկուսով և տընտընալով: Դիւրին էր մակարեւել որ այս կերպով սկսուած գործ մ'ի՞նչ կերպ զաւթան կընար ուս

նեալ, և ո՛չ ոք սխտեցաւ. զի մեր քաջագոտի . . . Երեսօթիսանք ինքն ինքն ակնդրոյն զըլէտէն բռնելով՝ պաշէն բռնեց՝ և Լեֆի-ն իւր քննութեան նիւթ անտրելով (մենամարտ քնն մէջ գաճաճի և հսկայի, ողորմելի տեսարան), և սկսաւ ջուրը սանդի մէջ ձեծելու պէս քաշել ու քաշել, թէ և ինքն ալ քաշը լուցեցաւ մի քանի հատուն գրիչներէ, որոնց մէջ առաջին լինելու պատիւը դարձեալ կ'պատկանի Աշխ. Մ. 4883 Մեծ. Խմբագիրն:

Երեսօթ. Ժողովն մեծ գործ մը բնել կ'կարծէր, առանց իւր ուսման չափերու, և գտնուեցան երեսօթիսանքեր որ սոյն խնդրոյն լուծում տալու համար ոմանք մինչև 21. Դեկտ. 1882 ՄԱՅՈՑ և ոմանք մինչև 21. Դեկտ. 1882 ՄԱՅՈՑ իրենց անձին և իրենց անձին հետ Ազգին նկատմամբ ալ ծաղրելի և ծիծաղելի յիշատակներ թողելով: Այսպէս այս ձախող խնդրով ամփոսներ զըլէտէն ետեւ ուր ուրեմն մեր (3) Երեսօթիսանք նուիրելը զգալով անել չուղի մէջ գտնուելը՝ յանկարծ ուրիշ արտառոց գաղափար մ'ը կ'ընայ և անդէն ծնունդ կ'առնուի Կաթուղիկոսական Լիազօր Ծանօնաժողովը, ծնունդ կատարեալ հակասութեան, ափ մը մարդոց յանձնելով իւր իրաւունքը, որ Սահմանադրութեան հոգին է:

Ահա այս եղած է միշտ մեր Ազգ. Ժողովը ընթացիկ, զիստ վին հակառակ ազգային շահոց. եթէ դիտմամբ աղագէտ կը վարուի թշնամի և Ազգին՝ զոր կը ներկայէ, եթէ առ աղիտութեան պէտք է ուրեմն ճանչէ իւր ապիկարութիւնն և սեղի տայ կարող և ձեռնհաս ազգայնոց, որոց պէտքն օր քան զօր աւելի զգացուի միջոց և Երեսօթիսանքն Ժողովն այդ Լիազօրի բնարտութեամբ ևս ուրեմն դատաւարութիւն գործ մ'ը բաժնեցաւ, որոյ հետեւանք չուտ իսկ կը կրկնէ՝ եթէ նոյնին անդամ կարողութեան և գործնական, սկիզբն աննոց քննութեան Կեր. Մեծ. Խմբագիրն նկատմամբ:

Տեսապէս դատելով՝ իրաւ է որ մեր Ս. Առաջնորդին համար տառուածքան է և այլն և այլն կըսուի կամ կըսեն իւր պաշտօնականները. սակայն մենք մինչև յարդ. ազգին ոչ թէ ամէն այլ դատ մը կրօնականներէն աւելի ուսումնականներէն զուտ բան մը տեսած չենք. բայց որում չունի այնպիսի գրութիւն մը, երկ մը ուր լիովին իւր ստուգած բանական տաղանդը թէ ևս իւր առաջնորդութեան շրջանին մէջ ոչտառած է ընտիր առիթ մը, այն է Մեծ. Խմբագիրն հրատարակութիւնը որու կրնար համառօտ և հակիրճ պատարան մը տալով թէ իւր պարտնոց յոյս տալ ազգին և թէ հանգարտել իւր հօտին գալթակիցալ միտքերը. իւր պաշտօնին պարտաւորութիւնն էր այս պարտաւորութիւն մը զոր կարծես մեծ. Ոսկան կ'ըստանան և թէ զէթ սոյն լուծը նորին սրբադիմութեան ուսէն առնելուն համար իսկ շնորհակալութիւն մը չ'ընդունին նոյնին կողմէն, քաշ չ'իւր լատինաց եպիսկոպոսին յատկապէս շնորհակալաց իւր ժառանգ:

Միշտ յարդելով անկողնաւարութեան սկզբունքն ու մասնաւոր մեր թերթին հասարակային կարծեաց տալիս բայց ունենալու խառնուրդը զոր բըռնենք միշտ, կը հրատարակենք հետեւեալ յոգւածք հեղինակին թողով որ և է պատասխանատուութիւն:

. . . Խմբագիր

Խնդրեմ շնորհք ընէք ձեր թերթին մէջ հիւրերիկալել ներփակեալ յոգուածս, որ կրնայ որոշ գաղափար մը տալ հասարակութեան մեր Գեր. Ս. Առաջնորդ Մարտանայի կրօնագիտութեան և կրօնա-իրութեան վրայ, որք անհրաժեշտ և զբաղաւոր պայմաններ են կաթուղիկոսական ընտրելի մը համար:

Գեր. Մեծ. Խմբագիր Մարտանայի Կաթուղիկոս արժանաւորութիւնը Կրօնական տեսակետով

Սոյն վերնադրոյն վրայ թերեւս ծիծաղին ազգին քանի մը ծայրայեղ աղատամիտները, որոնք իմաստասիրական դադափարներով տողորուած՝ զըլէտէն բնաւ արժէք չեն ընծայեր կրօնի և կաթուղիկոս ըլլալիք անձէն փոխանակ կրօնական արժանաւորութիւն մնտուելու՝ չառ հեռուները կերթան և երկրորդական պարագայներու մասին կը վիճեն: Սակայն երբ պահ մը խորհնք զի կրօնք մեր ազգին սեւ ու տխուր օրերուն մէջ իւր միակ մը խիթարութիւնն ու նեցուկը եղած է, երբ պահ մը խորհնք զի ընտանիքի Հայ մարդը անկէ ոյժ և բարոյական զօրութիւն առնելով իւր վերջին յուսահատութեան մէջ իսկ չ'մերժէր է ճարել ընտանեաց հայրը և ուստի քաջիկ ու օրաժողովները դէմ զայն պաշտպանելով ազգին չի նստելուն մէջ մի քաղք անվիրտ պահէր է, երբ պահ մը խորհնք թէ արեւմտաւրի քաղաքագէտներ իսկ ամեն օր նոր ի նորոյ անոր կարեւորութիւնը կը հաստատեն այնպիսի ազգերու համար որոնք մեղմ շատ տեսլի ուսուց, հանճարեղ, գիտուն, արուեստագէտ, հարուստ և զօրաւոր են՝ չենք կրնար ուրանալ զի ամէն ազգերէն աւելի մեր ազգին արհաւիր է և կարեւոր այն, և որովհետեւ բնականուր ազգը շատ անհնար բացառութեամբ մը այսպէս կը ճանչէ և կը յայտնէ զայն, որովհետեւ կաթուղիկոսութիւնը զըլէտէն զլիստարար կրօնական պաշտօն մ'է, կաթուղիկոս ըլլալիք անձէն ամենէն առաջ պէտք է կրօնական արժանաւորութիւն փնտռել և ապա և այլն և այլն յատկութիւններ:

Ահա սոյն կրօնական արժանաւորութիւնը երկուքի բաժնուելով՝ տեսական և գործնական, սկիզբն աննոց քննութեան Կեր. Մեծ. Խմբագիրն նկատմամբ:

Տեսապէս դատելով՝ իրաւ է որ մեր Ս. Առաջնորդին համար տառուածքան է և այլն և այլն կըսուի կամ կըսեն իւր պաշտօնականները. սակայն մենք մինչև յարդ. ազգին ոչ թէ ամէն այլ դատ մը կրօնականներէն աւելի ուսումնականներէն զուտ բան մը տեսած չենք. բայց որում չունի այնպիսի գրութիւն մը, երկ մը ուր լիովին իւր ստուգած բանական տաղանդը թէ ևս իւր առաջնորդութեան շրջանին մէջ ոչտառած է ընտիր առիթ մը, այն է Մեծ. Խմբագիրն հրատարակութիւնը որու կրնար համառօտ և հակիրճ պատարան մը տալով թէ իւր պարտնոց յոյս տալ ազգին և թէ հանգարտել իւր հօտին գալթակիցալ միտքերը. իւր պաշտօնին պարտաւորութիւնն էր այս պարտաւորութիւն մը զոր կարծես մեծ. Ոսկան կ'ըստանան և թէ զէթ սոյն լուծը նորին սրբադիմութեան ուսէն առնելուն համար իսկ շնորհակալութիւն մը չ'ընդունին նոյնին կողմէն, քաշ չ'իւր լատինաց եպիսկոպոսին յատկապէս շնորհակալաց իւր ժառանգ:

Սակայն իրաւացի չէ մեր Ս. Առաջնորդն անգէտ համարել այնպիսի թերթիկեան մը համար որ կրնայ ինչպէս անտարբերութեան նայնպէս համամտութեան յառաջ գալ. անտարբերութիւն կաթուղիկոսի մը համար անհերքի յանգանք, իսկ համամտութիւն՝ ոճիր. բայց մեզի տրուած չէ մտքերու և օրտերութիւնը թափանցել, միայն թէ երբ վանքի մը մանուսնդ հայ վանքի կրօնական յիշատակագիրներով լի թանգարանի մը մէջ յորինուած եկեղեցական թէ ևս ընտիր այլ համառօտ պատմութիւն մը այն օր սրբազան հեղինակին արտաքայ կարգի տալանք մը տալու անբաւական կը տեսնենք, և զայն ստուգելու ուրիշ ապացոյցներ ալ չենք կրնար գտնել զըլէտէն անպարկէշ մէջ՝ կ'ըստիպուինք պահ մ'ալ եկեղեցին մտնել հան դիտելու համար նուրին սրբազնութիւնը. հան, ինչպէս կ'առարկուի ստեղծ, շատ անգամ ինտընթեր կը լինին արտաքուրթեանց մէջ իւր ներկայութեան իսկ. միթէ երբէք ազգաւորութիւն մը տեսնուած է մեր Ս. Առաջնորդին կողմէն. ժամ երգութեանց մէջ սովորաբար միշտ և ամեն տեղ տեղի կ'առնեն օրաշար, սակայն ներկայ գտնուող եպիսկոպոսին վարդապետին կամ առաջնորդին կողմէն կ'ազգային. հագնուց Պողոս սրբազան երբէք չէր ներքէն այդպիսի սխալներ. Գեր. Մեծ. Խմբագիրն ինչպէս անտարբեր կ'ըլլէր, կամ այն է որ արարողութեանց այս կամ այն ձեւերը իրեն համար բնաւ կարեւորութիւն չունին, և կամ այն է զի ինքն այդ ժամանակն անհմուտ է. երկու կէտն ալ ներքին չէ կաթուղիկոս ըլլալիք անձի մը, իսկ իւր քաւորներն թէ ևս հմուտի և բոս կարի հրաշանցիլ, սակայն երբ արտադրած են այնպիսի շարժում մը ժողովրդեան մէջ որ քանիցս տեսնուած է այլ և այլ եպիսկոպոսներու քարոզի ունին. զրուխեան առիթ. յատկապէս կանանց համար քարոզի ժամեր օրոշել և յորդորել զանանք իրենց ազնկուելը ամուսնացնելու ստուգածարանական է, իմաստասիրական թէ բարոյական. որ մայրը հոգի չտար իւր աղջկէ ամուսնացնելու. արդէն ասկէ մեծ ինչ փափար, ասկէ նստիւրական ինչ պատաւարութիւն, ասկէ ծանր ինչ հոգ ունին մարդերը. բաւարոյն չէ՞ փնտռել այն պատճառներն որոնք կրնան արդէն լինիլ ամուսնութեան տեղոյս ազգայնոց մէջ, և զանանք բառնալու միջոցներ խորհել. սակայն տեղը. մեր նպատակն է Գերադատիւ Մեծ. Խմբագիրն զեկի կրօնական արժանաւորութիւնը երբ ըստ կարի պարագաներ յիշելով ոչ նորին սրբազնութեան հակառակորդներուն պէս զինքը իւր բարոյական անգէտ, անհմուտ, ափորձ և միջեւ իսկ անկրօն դեմանք ներքէն և ոչ ալ իւր պաշտպաններուն պէս Ս. Յակոբայ վանքի հազուադիւս ընծայեց ընծա լինել, ոչ թէ անտարբերութեան մէջ քուտ ժրութիւն:

Ազատամտութեան յոյսեր բաւարոյն երբ մեր Ս. Առաջնորդին կրօնական այս ցուրտ զգացումներն ժողովրդեան աչքին կը տեսնուին, միւս կողմէն Առաջնորդութեան մէջ իսկ Առաջնորդարան երկուս հոտը մինչեւ անոր քիթին կ'ընդունեն. միայն խոտակրծնութեան չէ որ պահանջողութիւն կրնայ պահանջել այլ բարեփոխութիւնն ալ. Գեր. Մեծ. Խմբագիրն եթէ տկար ու նհար լինէր՝ կըրնար այս պարտաւորութիւնը ներուրի իրեն, սակայն ընդհանրապէս առաջ է և կայտառ. իւր հոգւոյ աղիւս առաջնորդութիւն Վենետիկի դէմքերով, Նալբաղի եռատող Ժողովներով և հոգաւոր մարմնապաշտութեան մը չէ ստացած. բնութիւնը շնորհած է իրեն այն հսկայ հասակ և հաստարազակ մարմին որ վանքի ոսկաթանի իսկ տոկալէ ետք կը մնայ անվիրտ մինչև այսօր. լաւագոյն չէ՞ արդ ինչաւ ր գործերու, օգուտներ աշխատութիւններու զբաղիլ քան անոր անկաւորութիւնը շատ աւելի շահաւէտ կրնայ լինիլ գործ և աշխատութիւն, սակայն ոչ թէ անհամարժեքեան մէջ կեղծ գործողութիւն, ոչ թէ անտարբերութեան մէջ քուտ ժրութիւն:

Եւ այն մը ներկայացուցիլ ընդունուած պատիւներէ և այլն պարագաներէ չլացած՝ սրտաքայ կարգի տալանք մ'ունենալը կը հաւատանք անկողնակալ ոգւով ազգին յառաջընթաց եկեղեցականներուն հաւատարմութեանը: Եւ ընդունելով ինչ. կը փութանք խնդրոյս գործնական մասը քննելու որ աւելի կարեւոր կրնայ նկատուիլ:

Ոչ միայն Կաթուղիկոս մը այլ պարզ եկեղեցական մ'իսկ պէտք է ըլլայ եկեղեցւոյ արարողութիւններուն, աւանդութիւններուն և ձեռնարկ հսկող ու նախաձեռնող, կրօնասէր, ազգասէր, պարկեշտ, հեղ. խնամք, ներդաշնակ, մարդասէր, ողորմասէր ինչ. ինչ:

Այս յատկութիւններէն ո՛րն ունի մեր Ս. Առաջնորդը. տարուած մէջ Կիրակի օրերէն գատ քանի՞ անգամ եկեղեցի կ'իջնէ. շարժի իրիկուններ գէթ առ բաւրեւորութիւն փոխանակ եկեղեցի գտնուելու՝ լրագիր կարգալ կրօնասիրութիւն է. քննիչ պարտութեան ջերմ պաշտպան ենք, ստեղծ իւրիշ ատեն չկա՞յ արդեօք կարգաւոր. միթէ շարժի իրեւելներ միայն երբ քահանայք գինք եկեղեցի հրաւիրելու կերթան նորին Սրբազնութեան քով կը տեսնուին գիշուած Պօսական Հայ թերթիք, որոնց բաժանուրդալինք կանխիկ վճարուած է, այդ թերթիքուն մէջ Թէքէճաշ Եփէմ ալ կայ, Գեր. Մեծ. Խմբագիրն անկէ քանի՞ քաւ կը հատկընայ. բաժանուրդալութեան թագուն նպատակը անշուշտ ըմբռնելով նոյնի Մեծ. Խմբագիրը չէ ընծայած իւր պաշտպանութեանը նորին Սրբազնութեան փառք և Լաւի պէս, Լաւ որ եթէ Պարոնեան է ֆէնտիկի ձեռքն լինէր այսքան մալ չպիտի վաւեր անշուշտ:

Սակայն երբ մեր Ս. Առաջնորդին կրօնական այս ցուրտ զգացումներն ժողովրդեան աչքին կը տեսնուին, միւս կողմէն Առաջնորդութեան մէջ իսկ Առաջնորդարան երկուս հոտը մինչեւ անոր քիթին կ'ընդունեն. միայն խոտակրծնութեան չէ որ պահանջողութիւն կրնայ պահանջել այլ բարեփոխութիւնն ալ. Գեր. Մեծ. Խմբագիրն եթէ տկար ու նհար լինէր՝ կըրնար այս պարտաւորութիւնը ներուրի իրեն, սակայն ընդհանրապէս առաջ է և կայտառ. իւր հոգւոյ աղիւս առաջնորդութիւն Վենետիկի դէմքերով, Նալբաղի եռատող Ժողովներով և հոգաւոր մարմնապաշտութեան մը չէ ստացած. բնութիւնը շնորհած է իրեն այն հսկայ հասակ և հաստարազակ մարմին որ վանքի ոսկաթանի իսկ տոկալէ ետք կը մնայ անվիրտ մինչև այսօր. լաւագոյն չէ՞ արդ ինչաւ ր գործերու, օգուտներ աշխատութիւններու զբաղիլ քան անոր անկաւորութիւնը շատ աւելի շահաւէտ կրնայ լինիլ գործ և աշխատութիւն, սակայն ոչ թէ անհամարժեքեան մէջ կեղծ գործողութիւն, ոչ թէ անտարբերութեան մէջ քուտ ժրութիւն:

Ազատամտութեան յոյսեր բաւարոյն երբ մեր Ս. Առաջնորդին կրօնական այս ցուրտ զգացումներն ժողովրդեան աչքին կը տեսնուին, միւս կողմէն Առաջնորդութեան մէջ իսկ Առաջնորդարան երկուս հոտը մինչեւ անոր քիթին կ'ընդունեն. միայն խոտակրծնութեան չէ որ պահանջողութիւն կրնայ պահանջել այլ բարեփոխութիւնն ալ. Գեր. Մեծ. Խմբագիրն եթէ տկար ու նհար լինէր՝ կըրնար այս պարտաւորութիւնը ներուրի իրեն, սակայն ընդհանրապէս առաջ է և կայտառ. իւր հոգւոյ աղիւս առաջնորդութիւն Վենետիկի դէմքերով, Նալբաղի եռատող Ժողովներով և հոգաւոր մարմնապաշտութեան մը չէ ստացած. բնութիւնը շնորհած է իրեն այն հսկայ հասակ և հաստարազակ մարմին որ վանքի ոսկաթանի իսկ տոկալէ ետք կը մնայ անվիրտ մինչև այսօր. լաւագոյն չէ՞ արդ ինչաւ ր գործերու, օգուտներ աշխատութիւններու զբաղիլ քան անոր անկաւորութիւնը շատ աւելի շահաւէտ կրնայ լինիլ գործ և աշխատութիւն, սակայն ոչ թէ անհամարժեքեան մէջ կեղծ գործողութիւն, ոչ թէ անտարբերութեան մէջ քուտ ժրութիւն:

ՀԱՐՑՈՒՄ ՄԻ

ԱՌ. ՆԱԽԻԿԵ ՏՆՈՐԷՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՀԱՅ ԸՆԹԵՍՏԱՆ

Ծարձոյ Խմբագիր

Խորհրդի անկիւն մի չորհրդէ
Հաճիք մեր յետագայ երկաթ
գործի, որուն համար կանխաւ մեր
չորհրդակցութիւնը կը յայտնենք
Ընթերցատան նախկին Տնօրէն
Խորհրդի մի Յայտարարութիւնը,
որ իւր հրաժարականը մատուցա-
նելու առ իւր հրատարակած էր,
մի թերթը ձեռք բերելու անցնե-
լով կարգաւոր բարեկարգութիւն-
նը ունենցանք, և զորս գրգիռ եւ
զաւ մեր զայս տողեր գրել, և
խնդրել. Խմբագիր Տէր, Ձեր
թերթին միջոցաւ Պատուարժան
Տնօրէն Խորհրդէն որ ի սէր ճշ-
մարտութեան և ի զիտութիւն
ողջամիտ համարակցութեան, մեր
հետեւեալ հարցման պատասխանէ:

Թէ ինչո՞ւ Պատուարժան Խոր-
հուրդը Յայտարարութեան մէջ
իւր գիւնը կազմող չորս անդա-
մաց միայն երեքին անունը նշա-
նակած էր, մնացեալ մէկը վե-
րջինեալ անդամը ընտրութեան
առ իւր Ընթերցատան Գանուե-
լով ստուգադէս գիտեմք թէ նոյն
հաստատութեան կանոնագրին թ-
յօդումին տրամադրութեան
համաձայն չորս անդամներ բաղ-
կացեալ զիւան մը կազմակերպ-
ւորէն կը կրկնենք, ինչ պարա-
գայ արդեօք ստիպած էր զՏնօ-
րէն Խորհուրդը այսպէս վարուե-
լու և Ենթադրենք թէ այդ մի ան-
դամ իւր հրաժարական մատու-
ցած լինի, միթէ օրինաւորու-
թիւնը չէ՞ր պահանջէր որ այդ
մի անդամին անունը իւր նախ-
կին ընկերաց անունաց քով նշա-
նակուէր իբրեւ հրաժարեալ:

ՎԵՍՏԱ

ՆՐՈՐԴ ԶՈՒՅԱԿ ԲԱՃԱՆՈՐԴՈՅ

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆԻ

Տեսք	Բաժին
Երկրորդ ցուցակէն	116
Դեր. Մալմէսու եղբակույտ	
Իւրիքեան	1
Մկրտիչ Մէլայուրեան (Պոլիս)	1
Սարգիս տէր Գառնարեան	2
Սարգիս Թ. Սվազեան	3
Սարգիս Պարմանեան	1
Պօլոս Յ. Սվազեան	1
Թաղաւր Առաքելեան	1
Նուարդ Նուարեան	3
Յակոբ Վէմեան	1
Ներսէս Մամեան	1
Մկրտիչ Դ. Մարկոսեան	1
Երուսաղ Պալմազարեան	1
Սահակ Աւետիքեան	1
Կիրակոս Երիզեան	1
Գէորգ Էֆէնտի Ասրանեան	1
Յակոբ Սէրապետեան	1
Պաղտատր Յակոբեան	1
Գառնար Խորայեան	1
Մարիկ Մանեան	1
Խաչատր Դերձակեան	1
Թովմաս Յ. Թովմայեան	1
Եղբարք Աղապարեան	1
Եղբարք Աղաճանեան	1
Մկրտիչ Սիմեան	1
Յարութիւն Իփիլքեան	1
Պետրոս Կ. Տիլլէրեան	1
Կարապետ Գէորգեան	1
Յակոբ Միքայէլեան	1
Սարգիս Սիլվիսեան	1
Սիրաք	1
Գաբրիէլ	1
Եղբարք Աղուստեան	1
Մուշեղ Բէշկեան	1
Երուսաղ Փիլիպպոսեան	1
Հայկ Պ. Պարապետեան	1

458

ՊԱՐՈՆ ՀՕԼԵՎԵՑ

Լոնտոնի մէջ մտերմ մեղաւ այս
մարդն՝ որ արտասովոր և մեծագու-
նար հարստութիւն մը թողուց, և
մեն մարդ լած և տեսած է այս
մարդուն զեղաշատից և սոցալանի
ծանուցումները, որոց շնորհիւ զի-
յած է 150 միլիոն ֆրանքի գումար
մը: Սակայն, թէ իր այդ զեղաշա-
տեան ինչ կրպարունակին, ինչ
եթիւմով շինուած էին, չենք գիտէր,
զուցէ հայր միջոցով: Այսու հան-
դերձ անմիջապէս նորա, զուցէ օգ-
տակար այ եղան, զանոնք հաւա-
քով կլորնեցուն համար, և հաւաքը
Պարոն Հոլմէյի հանձարն եղաւ:
Հաւաքեալ հաւատ մ'ազդուելի,
անյայթելի և անասման ծանուցման
արդիւնաւորութեան մէջ: Անշուշտ
կերպով մը սկսաւ, և երկուր տուն
ծախքեր բրաւ, առանց արդիւնք
ունենալու: Սակայն հաւաքը զինքը
փրկեց, յիսուն տարուան մէջ ամեն
օր բոլոր երկրներու բոլոր լրագրաց
մէջ, իր զեղաշատեան ծանուցումն
հրատարակեց, որք փրկուպէս առա-
ծի կարգ անցան ամբողջ աշխարհի
մէջ:

Մենք, կըսէ Տէր-լրագիրը եւրո-
պական ցամաքին վրայ, մեր տկար
և շահեցողութեան տնայկալով նի-
հար մամլով, ծանուցման մանկու-
թեան մէջ ենք տակալին: Մեր ա-
մեն նշանաւոր ձեռնարկը կար-
գացած չեն հաւատարկ Աղլոյի և
Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգաց
մէջ եղած հաւատարկութեան այս
նոր եղանակին: Ընթերցող տպու-
ղիկի երբ այդ երկրի լրագրաց
մէջ, որք ամեն օր կը հրատարակու-
ին և իւրաքանչիւր թիւ հատոր մ'ա-
ւելի բաւար է, կրտսեն ծանուց-
մանց կ'ընտրէ հոյակապ կուտա-
կուներ: Հարկաւոր է սակայն բա-
րեքերութիւն և արտագրութիւն այս
տեսակ հրատարակութեան մէջ, բա-
նի որ անհուն կերպով տարածեալ
և բազմադասակալ է:

Այս կէտը լաւ հասկցած էր ահա
այդ զարմանալի մարդն որ մեղաւ
այժմ 150 միլիոնէն աւելի հարստու-
թիւն մը գիտէր ետեւ, որոց 50 մի-
լիոնէն աւելին բարեկործան բա-
նեաւ համար ծախսեց:
Նոյնպէս, պատուով լաճած այս
մեծագոյն հարստութեան մեծ մասն
ալ նաեւ բարեկործան հաստատու-
թիւններու կոտակած է: Վերջին ա-
տեններու, Պարոն Հոլմէյ իր զեղա-
շատեան գործին առեւտրին հետ
նաեւ զբաղատուն մ'ալ հաստատած
էր, սակայն զեղաշատեան գործն
էր միշտ որ իր անապայման հարստու-
թեան հիմն եղաւ: Օրօքօրու փող-
ցին մէջ տուն մ'ունէր, որուն վերին
յարկը կըրնակէր ինք: Ստորին յարկը
կըրպանէին իր գործաւորներն ու
զրազանները, յարկ մը որ զբա-
ղատան մը փառքութիւնն ունէր կար-
ծեա: Առաջին և երկրորդ յարկին
մէջ կըրպանէր փողք աղջկանց բաղ-
մութիւն մը, որ զբաղած էր բոլոր
աշխարհ տարածուած այն զեղաշա-
տեան տուփերու մէջ զեղաշատեան:
Պարոն Հոլմէյ սուսմին անդամ
1837ին սկսաւ իր ծանուցումներն
հրատարակելու: Բանի մը տարի
ծախքերն ալ վրայ տուաւ, սակայն,
ինչպէս որ ըսինք, ծանուցման ար-
դիւնաւորութեան մասին անասման
հաւատք մ'ունէր: Հինգ տարի անց-
նելէ ետեւ, այսինքն 1842ին սկսաւ
տարին 120 հազար ֆր. շահի իր ծա-
նուցման շնորհիւ, 1845ին 250 հա-
զար ֆր. 1851ին 500 հազար ֆր.
1855ին 750 հազար ֆր.: Իսկ անկէ
վերջ սկսաւ մէկ միլիոնէն աւելի
ստակ լաճիլ տարին, իր զեղաշատեան
ծանուցման շնորհիւ:

THE LONDON PHARMACY

ԴԵ ՀԱՐԱՆ ԼՕՆՏՈՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԵՒ ԵՆԵՎ

ԱՆԳԼԻԱՆ ԵՒ ՕՏԱՐ ԳԵՐԵՎԱԳՐՈՐ

Ի ԶՄԻՆՈՒՄԻ

MOORE'S.—Gueri on speciale pa-
tent): Գաւառութեան (gale) և ու-
րիշ հիւանդութեանց շանց ու-
ճիւղ համար:

MOORE'S.—Celebrated Egg Jell
Այս պարզ բաղադրութիւնը որ
հաւկիթի զեղաշատեան շինուած է
քերաշտեանց է քան ամեն միւս
ոգիւտան ներկեալ (գոյա) և
ընդ հանրագէտ Hair Wash անու-
նով կըրտնուի (մ'ալ յայտնի):

MOORE'S.—Terebene Soap Վա-
ղահատը նորութիւնն այս թուա-
լէթի ստացելու մօրթը կըրպակցու-
նէ և կրկնէ:

MOORE'S.—Quinine Hair Lotion
Մաղդէր Լալու, ուժեղացնելու
և թեփելու անհետաքննելու հա-
մար յանձնարարուած:

MOORE'S.—Nigrine: Մաղի ներկ
վաղաքանութեան և աւելի:

MOORE'S.—Rosemary Hair Wash
Վաղաքանութեան անհետաքննելու,
և անոնց զոյալութիւնը արդիւնք
համար:

MOORE'S.—Petroleum Pomade.
Այս մասնաւորապէս կըրպանու-
րուի հերթաժամութեան համար
երբ կտալութիւն ըլլայ կամ մա-
ղար կարծ և անհարապէս են,
յայտնաւոր իր աղբուրացը յա-
կուցութիւնները երեսն կրկնեն նա-
խարհ մտնելու յորդանան ած-
ման:

MOORE'S.—Eau de Juvence
(Doree): Պարզ լրաց պէս անմեղ
հաղաւ մը: Այս հեղաշատիւն
գործածութեան մաղերը աստի-
ճանարար անկախ ունեցողին
խորտակութիւն մի կըրտանան
որոյ վերայ տեղեկութեանց կ'ը-
սանչապուի:

MOORE'S.—Callicura Դիւրին և
հաւատարմ ապաքինութիւն կը-
կտնէրու:

MOORE'S.—Lait Virginal և ա-
շին ճերմկիւ երու և թարմացնելու
և շիկութեան բիւնը անհե-
տաքննելու համար:

MOORE'S.—Patent Delectables
—Iceland—Mus et Pectoral injuries.
Ընդ գէժ հաղի և մասնաւորապէս
յանձնարարուած ընդ գէժ ցըր-
տահարութեան, կրկնող շնչա-
փողի հարբախի և այլն:

S. Ե. Երկրի irrigateur և Սեբի-
կայի քիմիկէր Seringues. Portatives
փողքի, անթերիքի, քիմիկէր և քիմիկէր
Ամեն տեսակ պարփակեալ և ընթա-
նալիս: Չոստան տեսակ խոզա-
նակներ (ֆրոյա): Բժշկական և վրա-
րուական (ճերմակ) գործիքներ և
էկզիպական մեքենաներ: Անդրա-
կան ամենաբարձր գանձակներ
(counteller) և վաղիկ Սթիպանական և
Ամերիկական: Բոմ, Բալիստիկ և
Ների: Մատերա: Մալակա: Գլոր-
թո և Եւրոպայի և Գաղափար խորտ-
նակներ: Նոստրալի Գլորիային
միակ քիմիկէր: Filtres (պղկէ) առ-
արկին գործածութեան համար և Կո-
վու թրաքի մարտը պատուաւոր
(աշք) և Կոմ կըրպանելու Լոնտոնէն
ամեն շարքի: Համապէս ճերմակ ա-
մեն երկրներէ կըրպանուին և ամեն
ա իւ կ'արգելան:

ՀԱՐԱՐԱԿԱՌԹԻՒՆԵՐ

ՀԱՄԱՌՈՏՈՒԹԻՒՆ

ԻՄ ԶԼԱՆՔ ՓԱԼԱՐԵՍԵՐԹԵՐՆԵՐ

Այստատարեալ

Տ ԽՈՐԷՆ ԵՒ ԵՒՍԿՈՐԱՍ ՄԵԹԻՍԵՐՆԵՐ

Եղեալից Առաջնորդ Դեր. Տ.
Խորէն Կարկապոս Միլիթարիսի
աշխատարարութեան և ՏԼԱՆ-
ԵԱՆ տպագրութեան հրատա-
րակուած այն գիրքին՝ արժան է
որ ամեն Հայու ձեռք գտնուի:
Դին 7 դահեկան արժաթ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Ս ՓՐԵՍԻ ՍԶԳԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԳԱՆՈՅԻ
ՀՈՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

1878 ՆՅ. 1612 ԲԵՆ 1882 ԳԵՄ. 51

Ս. Փրկիչ Աղլ. Հիւանդանոցի
չորս տարուան շրջանի մանրա-
մասն հաշիւներն և այլ. տալիս
պարագաներ, և պատուելի Հա-
ղարարութեան փութածմուն-
թեան կատարուած գործաւ:

ՊԱՇՏՈՆԱՍՈՒՆԵՐ

ՀՐԴԵՀԻ

QUEEN
INSURANCE COMPANY

ԹԱՅՈՒՆԻ

ԱՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԼԻՎԵՐՓՈՒԼ ԵՒ ԼՈՆԴՈՆ

Գրամաղլա 2,000,000 Անգլ. ֆլին

Այն ընկերութիւնը Փոքր Արկի զիւաւոր քաղաքաց Գործաւորի
Ստրիպի, Արկիպիւն կըրպան, Բուժիկի և Յունաստանի մէջ ճիւ-
ղեր հաստատուած են:

Կըրպանուած Պաշտօնաւորն

Յորտկայ թաղ Բոննորտլոյի ֆերմանէն վերի յարկը թիւ 2 և 3

Ընդհանուր գործաւոր
ճՕՆ Ա. Ա. ԿՈՒ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԲՆՀԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՍԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Բաժան անգլիկան համար պէտք է զիմէ ընկերութեան փոխ
գործաւոր Յ. Կ. Հիւանդանոցի վերջեալ խանին քով Եսայեանն-
բուս մաղաղան:

TEH

LIVERPOOL & LONDON & GLOBE

INSURANCE COMPANY

ԼԻՎԵՐՓՈՒԼ և ԼՈՆԴՈՆ և ԿԼՈՊ

ԱՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Եւրոպայի և Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի Եւրոպայի

ՄԵՏԱԳՈՅԻՐ

Գրամաղլա ի պարտաւոր 6,679,175 Սթր. ֆլին

1881 տարեկան հասոյթ 1,632,484 » »

Ընկերութիւնը հիմնուելիս ի վեր փարած կորուստը

47 742,924

Առանձին պարտաւորութիւններ ԲՆՀԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Այս ընկերութիւնը կապահովէ հրդեհի գէժ թիւ Կըրպի
և թիւ Զըմալից մէջ ընթերցող և Կահարաստիներ, անշարժ զոյ-
քեր, ապրանքներ, գործարաններ և: Անդրալիս ամեն
մեծ ապահովական ընկերութեանց պայմաններուն համեմատ:
Ընկերութիւնը կապահովէ նաեւ կեանք, աղջկանց օժիտ,
ցիւանս եկամուտ, (rente viagere) և: և:
Ապահովելու արուած վերջին բաժնիկներ (շահու բա-
ժանուած միատեղ) 1 1/4 % եղան, տարեկան ապահովելու
զնոյն վրայ:

Գործաւոր

ճՕՆ Տ՝ ԱՆՏԻՍԻՆ

Յորտկայ թաղ, Արկիպիւն և Ստրիպի Զերմանէն

Ապահովի ուղղող կըրպան գիտելու նաեւ Եւր-Պալմայի Գիւ
Գործաւոր Ս. Ստրիպիան եղբարց անգլաւորներ: